

Finansministeren (Brandes): Dette Forslag er kendt for det høje Ting ved 10 Aars Praksis; det drejer sig om et midlertidigt Lønningstillæg til de lavest lønnede af de i Statens Tjeneste fast ansatte Personer. De have efterhaanden erhvervet en vis Ret dertil, og den Sum, det drejer sig om, gaar ned Aar for Aar, saa den nu er en Ubetydelighed i Sammenligning med, hvad den var, da man begyndte. Jeg tillader mig at anbefale Forslaget til det høje Tings Velvillie; det er vedtaget i Folketinget uden Diskussion.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ophævelse af Bankkomiteen af 9. Februar 1908 og om Oprettelse af en Afviklingskasse.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 145 ff.).

Sagen sattes under Forhandling.

Broberg: Da Bankkrakket for Aar og Dag siden væltede ind over vort Samfund og voldte Ulykker og truede med at forøge Ulykkerne, da mødtes alle Partier i begge Rigsdagens Afdelinger i fælles Forstaaelse af, at Staten maatte gribe ind og gribe hurtigt ind, og denne Enighed resulterede i Loven af 15. Februar 1908. Siden den Tid er der baade i Tingene og udenfor talt og skrevet adskilligt om den samme Sag. Alle Parter ere saa vist bedst tjente med, at denne Disput faar Ende, og at der faas Ro om denne Sag. I Betragtning deraf vil jeg gerne paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til hurtig Fremme og Vedtagelse.

P. G. C. Jensen: Forslaget gaar dels ud paa en Udvidelse af Statens Garanti ifølge den af den ærede Taler nævnte Lov og dels paa en Begrænsning af Statens Ansvar i Henhold til denne Lov og til det her foreliggende. Som bekendt gik Loven af 1908 ud paa, at Staten skulde være med til at garantere 2 Banker, nemlig Grund-

ejerbanken og Detailhandlerbanken, paa en vis Maade garantere deres Indskydere, dem, der havde til gode paa Kontrabog eller Indlaansbevis, og de „øvrige Kreditorer“, som det hedder i denne Lov. Ikke længe efter at denne Lov var vedtagen, skete der en Udvidelse af Statens Garanti paa den Maade, at den daværende Finansminister ganske egenmægtigt gav Samtykke til, at Staten ogsaa maatte deltage i Garantien for Laanekassen i København, Banken for Nibe og Omegn og Fredericia Bank. Det var en ganske uberettiget Foranstaltning, det var ganske egenmægtigt, at den daværende Finansminister tillod sig at gøre dette. Ja, jeg kan sige, at det i Virkeligheden var en ganske provisorisk Foranstaltning, som den Gang blev foretaget. Rigsdagen var samlet, det havde været muligt at forelægge et Lovforslag for Rigsdagen om Udvidelse af Loven, men det skete ikke. I Bemærkningerne til Lovforslaget siges det med en ganske ejendommelig Vending, at den daværende Finansministers Bestemmelser end ikke forelagdes Folketingets Finansudvalg af Finansministeren. Jeg tror, at det maa være en Fejlskrift fra den højtærede Ministers Side; han maa have ment Rigsdagens Finansudvalg. Det vilde dog ikke nytte det fjerreste at faa Sagen forelagt for Folketingets Finansudvalg, som ganske vist, hvis det sagde Ja dertil og gav dette Samtykke enstemmigt, maatte siges at være Udtryk for Tinget, men der maatte ogsaa kræves et tilsvarende Samtykke fra Landstingets Finansudvalg. Jeg har imidlertid al mulig Grund til at tro, at det er en lapsus fra vedkommendes Side, som har skrevet disse Bemærkninger; thi paa et senere Stadium af Bemærkningerne tales der udtrykkeligt om en med *Rigsdagens* Finansudvalg truffen Aftale. Det er jo altsaa ganske klart, forekommer det mig, at uden et saadant Samtykke kunde det ikke lade sig gøre, var det altsaa en ulovlig Ting, der den Gang foregik. Imidlertid skal jeg jo erkende, at der ved den daværende Finansministers Beslutning og ved den Skrivelse af 10. Marts 1908, som han sendte til Formanden for Bankkomiteen og det Medlem, som paa Regeringens Vegne tog Del i Bestyrelsen, blev der hos de fem Hovedbanker, som sammen med Staten garanterede efter Loven, vakt, jeg tør sige en berettiget Forventning om, at Rigsdagen vilde have tiltraadt Beslutningen. Naar nemlig Rigsdagen mindre end en Maaned i Forvejen havde sluttet sig til den Betragtning, som da blev gjort gældende, saa kunde man ikke ret vel være